

مقدمه:

یکی از مهمترین و اساسی ترین برنامه های پیشگیری از بروز بیماری ها و حوادث ناشی از کار در هر کشوری که به عضویت سازمان بین المللی کار و بهداشت جهانی درآمده انجام معاینات پزشکی جهت افراد شاغل می باشد. در کشور ایران سازمان تامین اجتماعی به عنوان مهمترین و عظیم ترین سازمان حمایت کننده از نی روی کار و تولید در برابر آسیب های گوناگون از جمله آسیب های ناشی از ابتلا به بیماری ها و حوادث ناشی از کار قانونا موظف شده تا تسهیلاتی را جهت ارائه خدمات مربوط به معاینات پزشکی شاغلین بیمه شده در مجموعه کلینیک های طب کار ایجاد نماید.

معاینات شغلی بسته به اه داف افراد ذینفع (شاغل ، کارفرما ، سازمان بیمه گر ، دولت) به انواع مختلف زیر دسته بندی می شوند :

* معاینات پیش از استخدام

* معاینات دوره ای

* معاینات اختصاصی

* معاینات در هنگام تغییر شغل

* معاینات افراد معلول و تعیین توانائی کاری آنها

* معاینات در هنگام بازگشت به کارمجدد (مثلا پس از

یک دوره نسبتا طولانی بیکاری یا مرخصی)

* معاینات افراد در هنگام بیماری (بخصوص زمانی که در

بیمارستان بستری می شوند)

از آنجا که اغلب اهداف مهم معاینات شغلی با انجام

معاینات پیش از استخدام و ادواری تحقق می یابد به

شرح این دو اکتفا می کنیم:

معاینات پیش از استخدام:

قدما چندان بیراه نگفته اند که : " هرکسی را بهرکاری

ساخته اند . " در واقع با انجام معاینات پیش از استخدام

جهت هرشغلی متناسب ترین فرد با آن کار و وظیفه

انتخاب شده و کارفرما با یک تیر چندین هدف را نشانه

می گیرد یعنی : از تغییر شغل های متعدد - نارضایتی

های شغلی بعدی - بیماری ها و حوادث ناشی از کار و

انواع هزینه های اضافی دیگر به راحتی پیشگیری می

کند.

معاینات شغلی

تهیه کننده: واحد بهداشت حرفه ای

تاییدکننده: کمیته آموزش به بیمار

سال تهیه: پاییز 1399

ناظر کیفی: سوپروایزر آموزش سلامت

تاییدکننده علمی: کارشناس شبکه بهداشت

مهمترین اهداف معاینات پزشکی پیش از استخدام عبارتند از:

- تعیین استعداد و توانائی جسمی و ذهنی فرد برای کار مورد نظر

- تشخیص بیماری ها و درمان آن ها قبل از اینکه منجر به ناتوانی فرد شود.

- حفظ سلامت سایر کارکنان و حتی افراد جامعه (در صورت واگیردار بودن بیماری)

- تعیین نوع نواقص اولیه و ثبت در پرونده با اهداف مختلف بسته به حمایت های سازمان های بیمه گر

معاینات ادواری:

معاینات ادواری در واقع حکم مهر تأیید بر معاینات پیش از استخدام را دارد . چنانچه اولین علائم بروز بیماری ها (اعم از شغلی و غیر شغلی) نمایان شود طی انجام معاینات ادواری (حداقل سالی یکبار) میتوان با صرف کمترین هزینه جلوی پیشرفت بیماری را گرفت و سلامتی شاغل را تضمین کرد.

از این منظر معاینات ادواری نوعی بیمه عمر تلقی می گردد که از بروز از کارافتادگی های پیش از رسیدن به سن بازنشستگی در نیروی کار و تولید کشور جلوگیری میکند.

اهداف معاینات ادواری بدین شرح می باشند:

- تشخیص و درمان به موقع بیماری ها و عوارض ناشی از کار (مثل تشخیص و درمان دردهای کمری پیش از مزمن شدن و آسیب زدن به دیسک و انجام عمل جراحی پرهزینه و اغلب بی نتیجه)

- توصیه برای تغییر شغل و یا محدود کردن کار در افراد بیمار

- جلوگیری از انتقال بیماری های واگیر دار

- پیشگیری از بروز بیماری ها و عوارض ناشی از کار در کارکنانی که شغل مشابه دارند.

- انجام مطالعات و کارهای پژوهشی بر روی عوامل زیان آور محیط کار

- ارزشیابی و تعیین میزان کارآئی روش های کنترلی عوامل زیان آور محیط کار

معاینات ادواری زمانی سودمند و قابل استناد هستند که توسط گروه پزشکی دارای مهارت و تجربه کافی در زمینه طب کار انجام گیرد.

بدین منظور توصیه می گردد معاینات ادواری ترجیحا توسط "پزشک متخصص طب کار" و در نبود وی توسط "پزشک عمومی دوره دیده طب کار" انجام گیرد.

آزمایش های پاراکلینیکی مورد نیاز جهت تشکیل پرونده معاینات ادواری نسبت به معاینات پیش از استخدام محدودتر ولی جنبه تخصصی تری داشته که با توجه به شغل فرد و نوع عوامل زیان آور محیط کار وی تعیین میشود . مثلا اگر در محیط کار میزان سروصدایش از 85 دسیبل در مدت 8 ساعت اندازه گیری شده حتما لازم است از افراد شاغل در آن محیط شنوائی سنجی بعمل آید.

تمامی مدارک معاینات ادواری در فرم مخصوصی که مورد تأیید وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی میباشد ثبت و در پرونده فرد بایگانی می گردد.